

Èuscar

Nivell avançat

Competència lingüística comunicativa

A. Competència pragmàtica

1. Funcions

1.1. Coneixements i informació

Identificar i identificar-se; informar; narrar; descriure (processos); afirmar, negar; anunciar; postil·lar; assentir i dissentir; classificar; comparar; confirmar la veracitat d'un fet; corroborar; desmentir; expressar desconeixement; expressar dubte.

1.2. Opinions, creences; hipòtesis

Expressar acord i desacord; expressar una opinió i argumentar una opinió; atribuir un fet a algú; conjecturar; expressar una creença, expressar escepticisme; formular hipòtesis (sobre esdeveniments presents, passats i futurs); objectar; predir; suposar; valorar un fet (com a causa o conseqüència d'un altre, com a contingent, com a versemblant...)

1.3. Propòsits d'acció: intencions, decisions, voluntat

Expressar el propòsit, la intenció o voluntat de fer alguna cosa; oferir alguna cosa; oferir ajut; oferir-se a fer alguna cosa; accedir, negar-se a fer alguna cosa; admetre; consentir; convidar; prometre, jurar; retractar-se...

1.4. Actes directius i persuasius (que tenen com a finalitat que la persona destinatària faci o no faci alguna cosa)

Donar ordres; demanar informació; demanar, sol·licitar, suplicar alguna cosa o que algú faci alguna cosa, demanar ajut; demanar confirmació; demanar consell, aconsellar, desaconsellar, recomanar; demanar i donar instruccions; demanar opinió; demanar, donar i denegar permís, demanar autorització, autoritzar i denegar autorització; restringir; dispensar o eximir algú de fer alguna cosa; exigir; advertir, alertar; amenaçar, intimidar; animar i desanimar; demandar; desestimar; persuadir, dissuadir; expressar el desig que algú faci alguna cosa; prevenir algú en contra d'alguna cosa o d'una persona; censurar; prohibir; proposar, suggerir; queixar-se, reclamar; recordar alguna cosa a una persona; recriminar, retreure, renyar.

1.5. Sentiments, actituds, estat físic i anímic

Expressar estat físic, de salut o d'ànim: admiració; decepció; afecte, estimació, amor, odi; simpatia, antipatia; alegria, felicitat, tristesa; ànim, ansietat; aprovació, desaprovació; confiança, desconfiança, escepticisme; desig; rebuig; fàstic; indiferència; dubte; esperança, desesperança; dolor, alleujament; irritació; preocupació; sorpresa; temor; tranquil·litat; menyspreu; resignació; vergonya. Acusar; defensar; exculpar.

1.6. Relació social; actituds envers les altres persones

Presentar-se i respondre a una presentació; saludar, respondre a una salutació, demanar de transmetre una salutació; acceptar excuses; acomiadar-se, respondre a

un acomiadament; convidar, acceptar o declinar una invitació; agrair, respondre a un agraïment; atreure l'atenció; demanar disculpes i perdó, perdonar; donar, acceptar i refusar excuses; donar la benvinguda; expressar aprovació; expressar condol; felicitar i respondre a una felicitació; interessar-se per algú o per quelcom, respondre a mostres d'interès; lamentar; compadir-se; insultar; fer compliments.

2 .Competència sociolingüística

Atès que la llengua és un fenomen sociocultural que incideix en la forma en què les persones es comuniquen i que comporta una manera de veure i d'entendre el món, cal posar l'accent en els aspectes de l'ús de la llengua, que es relacionen amb aquest fenomen i que conformen la competència lingüística. A continuació es llisten els aspectes que caldrà incorporar en el curs del procés d'ensenyament-aprenentatge d'aquest nivell:

2.1. Marcadors lingüístics de relacions socials que reflecteixen les diferències en l'estatus de les persones interlocutores, la proximitat de la relació i el registre del discurs i es manifesten en:

- La selecció i l'ús de les salutacions de rebuda, presentació, comiat.
- La selecció i l'ús de formes de tractament, formal, informal, familiar e *hitanoa*.
- Les convencions en els torns de paraula.

2.2. Fórmules de cortesia que varien d'una cultura a una altra, la inadequada aplicació de les quals entrebanca o impossibilita el funcionament dels principis de cooperació i pot comportar malentesos interculturals.

2.3. Introducció d'expressions de saviesa popular - component significatiu de l'aspecte lingüístic de la competència sociocultural - i actualment, grafits, eslògans publicitaris a la televisió o a la vestimenta, i plafons als llocs de treball, amb la mateixa funció.

- Refranys
- Expressions idiomàtiques
- Cites

2.4. Diferències de registre referides a diversos usos de la llengua en contextos diferents:

- formal
- estàndard
- informal
- familiar
- *hitanoa*

2.5. Introducció al reconeixement d'alguns indicadors lingüístics de procedència geogràfica, grup professional, social, generacional. Aquests indicadors poden ser de:

- lèxic
- accent
- aspectes paralingüístics
- llenguatge corporal

B. Competència discursiva

El text com a unitat mínima de comunicació.

1. Organització del discurs

1.1. Adequació al context

Relació del text amb la situació de comunicació.

Identificació i/o selecció de:

- 1.1.1. Els indicis situacionals: lloc, canal, persones interlocutores i relació entre ells.
- 1.1.2. Funció comunicativa del text.
- 1.1.3. Tipus de text i format.
- 1.1.4. Varietat i registre: llengua oral/llengua escrita; registre formal/informal; neutre; varietat estàndard/no estàndard.
- 1.1.5. Tema: enfocament i contingut.

1.2. Coherència textual

El text com a unitat global de significat.

- 1.2.1. Pertinència del contingut.
Selecció de contingut rellevant.
- 1.2.2. Estructuració del contingut.
Ordenació lògica de les idees.
- 1.2.3. Selecció de les estructures morfosintàctiques i del lèxic adequats.

1.3. Cohesió textual

Organització interna del text. Inici, desenvolupament i conclusió de la unitat textual.
Relacions sintàctiques i semàntiques (fenòmens gramaticals i lèxics) que connecten els enunciat d'un text entre si.

1.3.1 Inici del discurs

- Mecanismes iniciadors (presa de contacte).
- Introducció del tema.
- Tematització.

1.3.2. Desenvolupament del discurs.

- Desenvolupament temàtic. Manteniment del tema.
- Coreferència. Anàfora, catàfora, dixi.
- Repetició. Sinònims, hiperònims, hipònims; proformes lèxiques.
- Reformulació. Paràfrasi i aclariments.
- Èmfasi.

Expansió del tema

- Exemplificació.
- Al·lusions, referències, cites i evocacions.
- Definicions.
- Enumeració, seqüenciació temporal.
- Reforç. Precisió/matisació.
- Contrast.
- Conseqüència.
- Introducció de subtemes.
- Personalització.

Canvi temàtic

- Digressió.
- Recuperació del tema.

La connexió: ús d'elements d'enllaç i organització del text.

Connectors textuais:

- Addició.
- Contrast.
- Finalitat.
- Causa.
- Conseqüència.

- Condió.
 - 1.3.3. Conclusió del discurs
 - Resum/Recapitulació.
 - Indicació de tancament textual i tancament textual.
 - 1.3.4 Discurs oral: iniciació i manteniment (recursos específics).
 - El torn de paraula: presa, manteniment i cessió.
 - Paper de la persona interlocutora:
 - Demostrar implicació.
 - Petició de confirmació.
 - Recursos dilatoris: ús de mots falca.
 - Autocorrecció, rectificació, expressió de dubte.
 - L'entonació com a recurs de cohesió del text oral.
 - 1.3.5 La puntuació com a recurs de cohesió d'un text escrit: ús dels signes de puntuació.
2. Textos i àmbits d'ús
- 2.1. Expressió i interacció oral
- 2.1.1 Converses de caràcter col·loquial i transaccional.
 - 2.1.2 Converses de caràcter formal o semi-formal.
 - 2.1.3 Monòlegs espontanis o preparats, adreçats a una audiència: narracions de fets, experiències; exposició argumentada d'idees i presentacions de temes d'interès general no especialitzat.
 - 2.1.4 Participació en tertúlies i debats.
 - 2.1.5 Participació en activitats d'aprenentatge i d'avaluació (presentacions d'un tema d'interès personal o professional, debats, simulacions, enquestes, entrevistes...)
 - 2.1.6 Anuncis publicitaris.
 - 2.1.7 Participació en xats, blogs, i altres mitjans que ens ofereix Internet i les TIC.
- 2.2. Expressió i interacció escrita
- 2.2.1. Cartes formals: de sol·licitud, acceptació, reclamacions, queixes...
 - 2.2.2. Escrits personals, informes i articles relacionats amb els estudis o la feina.
 - 2.2.3. Formularis de reclamació, comunicat d'accidents o sinistres.
 - 2.2.4. Articles d'opinió (cartes al director, revista de l'escola...)
 - 2.2.5. Prendre apunts i fer resums.
 - 2.2.6. Escriptura creativa (cançons, poemes, contes, altres textos literaris...).
 - 2.2.7. Activitats d'aprenentatge i avaluació (crítiques d'espectacles, narracions, escriptura creativa, col·laborativa...)
 - 2.2.8. Participació en xats, blogs, i altres mitjans que ens ofereix Internet i les TIC
- 2.3. Comprensió oral
- 2.3.1. Notícies, reportatges, debats, tertúlies, etc. emesos per ràdio o televisió.
 - 2.3.2. Espectacles en directe (teatre, cinema, esports, concerts, cançons...)
 - 2.3.3. Discursos, conferències...
- 2.4. Comprensió escrita
- 2.4.1. Diaris i revistes.
 - 2.4.2. Textos literaris (novel·la, assaig, poesia...)
 - 2.4.3. Manuals d'instruccions, catàlegs i prospectes.
 - 2.4.4. Tires còmiques i acudits.
 - 2.4.5. Anuncis publicitaris.

2.4.6. Diccionaris monolingües

2.5. Mediació oral i escrita

2.5.1. Fer d'intermediari/ària en transaccions i situacions socials per a amistats, família, col·legues professionals, convidats estrangers...

2.5.2. Resum de l'essencial d'articles de diaris i revistes.

2.5.3. Resum de l'essencial d'articles de diaris i revistes.

2.5.4. Traducció de fragments d'articles en diaris, revistes, de novel·les, poemes, i textos no especialitzats.

C. Competència lingüística.

1. Lèxic i aspectes semàntics

1.1. Repertori lèxic i utilització adequada dels mateixos (producció i comprensió) en els contextos a que es refereixen els objectius especificats per a aquest nivell.

1.2. Famílies lèxiques.

1.3. Paraules compostes i derivades. Derivació: sufixos de derivació de substantius i d'adjectius. Composició:

- Substantiu + substantiu: *txerrijana, behi-esne*;
- Verb + substantiu: *salneurri, jaiotegun*;
- Substantiu + adjectiu: *hankaluze, betoker*;
- Verb + adjectiu: *ezkonberri, ulergaitz*;
- Composició copulativa: *gazi-geza, joan-etorri*.

Regles morfològiques:

- Pèrdua de vocal final i n/r final: *hargin, eguerdi, lubizi*;
- Conversió de *-di-*, *-gi-*, *-gu-*: *artalde, betoker, satabi*;
- Canvis consonàntics: *-n > -t (eguraldi)*; *-n > -t (jatetxe)*; *-r > -h (uharte)*;
- D'altres: africades + b/d/g > fricatives + p/t/k (*Aizkorri, bihozkada, hiztun*);

Onomatopeies: *di-da, blaust, barra-barra, dinbi-danba, dar-dar, firin-faran, korrosk, zurrut, pil-pil, taka, tipi-tapa, tripili-trapala, txin-txin...*

Mots transparents o pròxims. Falsos amics.

Préstecs i mots d'origen estranger.

Frases fetes, dites i refranys.

2. Morfosintaxi

Elements constituents de l'oració

2.1. El substantiu

2.1.1. Tipus de substantius: animat/inanimat, comptable/incomptable, comú/propri.

2.1.2. El sintagma nominal: formació, ordre dels elements i elements imprescindibles i facultatius.

2.1.3. L'indeterminat *mugagabea*: usos.

2.2. Els determinants

2.2.1. Articles

- Article de proximitat *-ok*.
- Distinció *-a / bat*.

- *Bat / batzuk* (declinació).
- 2.2.2. Demonstratius: neutres i intensius.
- Declinació en singular, plural i indeterminat.
- 2.2.3. Quantificadors.
- Determinats: fraccions, percentatges i distributius; mides (*hamar eurotan erosi, bost kilometroko ibilaldia*); expressions numerals (*zu eta biok, bederatzietan onena*).
- Indefinits (declinació): *zenbait, asko, gutxi, hainbeste, hainbat, makina bat*.
- Generals (declinació): *guzti, dena, oso*.
- 2.2.4. Determinants indefinits (declinació): *zer, edozer, zein, edozein, beste*.

2.3. Els pronoms

- 2.3.1. Els pronoms personals intensius, reflexius (*-en burua*) i recíprocs (*elkar, bata bestea*).
- 2.3.2. Els indefinits
- Derivats dels interrogatius: *inor, norbait, edonor; ezer, zerbait, edozer; nor edo nor; zer edo zer; norbera, nor bere*.
- El pronom *beste*.

2.4. L'adjectiu

- 2.4.1. *Izenlaguna*
- Sufix *-ko*: Sintagma nominal + *-ko* (*hitzeko laguna, jateko gogoa, begi urdineko mutila*); SAdv. + *-ko* (*Donostiarako autobusa*); verb + *-ko* (*esan beharreko kontua*).
- Sufix *-(r)en*.
- 2.4.2. Morfologia de l'adjectiu.
- Expressió de grau. Graduadors autònoms i duplicació.
- Expressió de la comparació:
- Desigualtat: *are ... -ago, hainbat eta ...-ago, gero eta ...-ago*.
- Excés: *-egi*.
- Superioritat: *ahalik eta ...-en; hain*.
- Igualtat: *hain, honen, horren / hainbeste, honenbeste, horrenbeste*.
- Casos irregulars: *hobe, onegi, onen*.
- 2.4.3. Posició dels elements adjectius a dins del sintagma: *izenondoak i izenlagunak*.
- 2.4.4. L'aposició: explicativa i especificativa.
- 2.4.5. Usos de: *bera/berdina; -a bera/ø bera; besterik ez/baizik ez; huts*.

2.5. El verb

- 2.5.1. Tipus de verbs
- *Nor i nork*.
- Sintètics i perifràstics.
- 2.5.2. Formes no personals.
- La nominalització. Aspecte perfectiu i imperfectiu de la nominalització (*ikustea/ ikusi izana*).
- El gerundi: *-(e)z, -ta, -(r)ik, -(e)la, -ka, -(e)an*.
- El participi: adjectiu (*gela itxia*); adverbi (*nekatuta dago*) i sustantiu (*jan-edana*).
- 2.5.3. Formes personals: temps i aspecte.
- Aspecte:
- tu, -(z)en, -ko*.
- Altres formes d'expressar l'aspecte perfectiu: *ikusita nago, ikusita daukat, ikusia naiz, ikusia dut*.
- Altres formes d'expressar l'aspecte imperfectiu: *egin ohi dut*.
- Altres formes d'expressar el futur: *-(z)ekoa izan/ukan, -(z)eko egon/eduki*.
- El subjuntiu: usos.

- Verbs sintètics:

Nor i Nor-nork: totes les formes sintètiques d'ús actual.

Nor-nori: *egon, nor* 3a persona, indicatiu pressent i passat (*dagokio, zegokidan...*)

- Verbs perifràstics:

Nor: indicatiu, condicional i potencial; subjuntiu.

Nor-nori (*nor*: 3a persona): Indicatiu, condicional i potencial present.

Nor-nork (*nor*: 1a i 3a persona): indicatiu present (incidint en les formes plurals) i passat; condicional i potencial; subjuntiu.

Nor-nori-nork: indicatiu passat; condicional, potencial; imperatiu, subjuntiu.

- Altres formes d'expressar el potencial: *joatea dauka*.

2.5.4. Modalitat (perífrasis verbals).

- *Ari izan, ahal izan, ezin izan, behar izan, nahi izan*.

2.5.5. Locucions verbals.

- Substantiu + *egin, eman, hartu* (*hitz egin, amore eman, lo hartu...*).

2.5.6. Verbs factitius: *arazi, eragin*.

2.5.7. D'altres: *loak hartu, borrokatu, jolastu/jokatu, deitu, eutsi, lagundu, funtzionatu...*

2.6. Els adverbis

2.6.1. Tipus d'adverbis

- Sufixos de derivació (*aditzondoak*): *-ki, -ka, -ro, -to, -ik, -la*

- L'adjectiu com a adverbi (*argi dago, oker zaude...*).

- Derivats dels demostratius: *honen/horren/hain, honela, hantxe*.

- Derivats dels interrogatius: *inon/nonbait/edonon;inoiz/noizbait/edonoiz; inola/nolabait/edonola*.

2.6.2. Locucions adverbials: *nire uste apalean, nire ustetan, antza/itxura denez, nonbait, badaezpada ere, horiek horrela, aurrerantzean, ezinbestean, nolabait*.

2.6.3. La posposició.

2.6.4. Repeticions: *dagoen-dagoenean, hortxe-hortxe, ozta-ozta, bete-betean, barra-barra*.

2.7. La declinació

2.7.1. Els casos: gramaticals, d'espai i temps, i d'altres.

2.7.2. Distinció:

- Singular/plural/*mugagabea*.

- Noms animats i inanimats.

- La *-a* orgànica.

- D'altres: alguns noms propis (*Bizkaia, Euskal Herria...*) i paraules amb diftong final *-au* (*gau, lau...*).

2.7.3. Declinació de pronoms, determinants i quantificadors.

L'oració

2.8. L'oració simple

2.8.1. Estructura de l'oració.

- Ordre dels elements de l'oració. L'element inquirit *galdegaia*.

- Declarativa afirmativa i negativa, i interrogativa.

- Exclamativa: estructures negatives (*ulertuko ez dut ba!, ez zaio makala gertatu!*); de repetició (*esan badut, esan dut!*), *Nor eta Pello!, Eskerrak + -(e)n* (*Eskerrak etorri den!*), *-(r)en* (*gure poza!*), *-(e)nean* (*dokumentu osoa ezabatu ez duenean!*). Interjeccions i d'altres.

- Imperativa.

2.9. L'oració composta

2.9.1. La subordinació.

- Oracions subordinades substantives: *-(e)la / -nik, -t(z)eko, -(e)lako ustea, -(e)lakoan, baietz, ezetz; (ea)... -(e)n*.
- Oracions subordinades adjectives: *-(e)na, -neko, -tako*.
- Oracions subordinades adverbials: temporals; condicionals (*-(e)z gero, -t(z)ekotan, ... ezik*); causals (*-(e)lako, bait, -(e)nez gero, -(e)la eta, -t(z)eagatik, -t(z)earren*); finals (*-t(z)era/-t(z)eko, -t(z)eagatik, -t(z)eko asmotan*); concessives (*ba-... ere, -ta ere, arren...*); modals (*-(e)n bezala, -(e)n gisa, -(e)n antzera, ahala...*); comparatives (*-(e)n bezain, -(e)n beste, zenbat eta... orduan eta...*); consecutives.

2.9.2. La coordinació

- Oracions conjuntives.
- Oracions juxtaposades: *ez... ez...; bai... bai...; nahiz... nahiz..* (copulativa); *edo...edo, ala... ala* (disjuntiva); *alde batetik... bestetik* (adversativa); *nolako... halako* (causativa)
- Oracions disjuntives: *nahiz*.
- Oracions adversatives: *baizik*.

3. Ortografia i aspectes gràfics

- L'alfabet.
- Ús de les majúscules i minúscules.
- Representació gràfica de fonemes i sons.
- Estructura sil·làbica. Divisió de paraules a final de línia.
- Ús dels signes de puntuació.
- Abreviatures.
- Sigles: *ETB, aek, HABE...*
- Paraules compostes: juntes o separades, guionet, pèrdua de la vocal final del primer element de composició.
- Grafia dels quantitius determinats: fraccions, percentatges...

4. Fonètica i fonologia

- Sons i fonemes vocàlics. Absència de diftongs descendents.
- Sons i fonemes consonàntics. Sistema de sibilants. Valor de la -r en posició final de paraula.
- Processos fonològics: elisió (*eta > ta*), palatalització (il, in), els sandhis.
- Accent, ritme i entonació: el sintagma (grup fònic) i l'oració (*mintzagaia i galdegaia*).
- Adaptació fonètica dels préstecs.
- Aproximació a les regles d'ús dels parlants nadius.

Francès

Nivell avançat

Competència lingüística comunicativa

A. Competència pragmàtica

1. Funcions

1.1. Coneixements i informació

Identificar i identificar-se; informar; narrar; descriure processos; afirmar, negar; anunciar; postil·lar; assentir i dissentir; classificar; comparar; confirmar la veracitat d'un fet; corroborar; desmentir; expressar desconeixement.

1.2. Opinions, creences; hipòtesis

Expressar acord i desacord; expressar i argumentar una opinió; atribuir un fet a un altre; conjecturar; expressar una creença, expressar escepticisme; formular hipòtesis (sobre esdeveniments presents, passats i futurs); objectar; predir; suposar; valorar un fet com a causa o conseqüència d'un altre, com a contingent o com a versemblant; acusar.

1.3. Propòsits d'acció: intencions, decisions, voluntat

Expressar el propòsit, la intenció o voluntat de fer alguna cosa; oferir alguna cosa; oferir ajut; oferir-se a fer alguna cosa; accedir o negar-se a fer alguna cosa; admetre; consentir; convidar; prometre, jurar; retractar-se.

1.4. Actes directius o persuasius (que tenen com a finalitat que la persona destinatària faci o no faci alguna cosa)

Demanar a algú que faci alguna cosa; demanar i donar instruccions; demanar, donar i denegar permís; donar ordres; suggerir, suplicar, obligar; proposar de fer alguna cosa; demanar consell, aconsellar, desaconsellar, recomanar; demanar autorització, autoritzar i denegar autorització; restringir; dispensar o eximir algú de fer alguna cosa; exigir; advertir, alertar; amenaçar, intimidar; animar i desanimar; demandar; desestimar; persuadir, dissuadir; expressar el desig que algú faci alguna cosa; prevenir algú en contra d'alguna cosa o d'una persona; censurar; prohibir; proposar; reclamar; recordar alguna cosa a una persona; recriminar, retreure, renyar.

1.5. Sentiments, actituds, estat físic i anímic

Expressar estat físic, de salut o d'ànim: admiració; decepció; afecte, estimació, amor, odi; simpatia, antipatia; alegria, felicitat, tristesa; ànim, ansietat; aprovació, desaprovació; confiança, desconfiança, escepticisme; desig; rebuig; fàstic; indiferència; esperança, desesperança; dolor, alleujament; irritació; preocupació; sorpresa; temor; tranquil·litat; menyspreu; resignació; temor; vergonya. Acusar; defensar; exculpar.

1.6. Relació social, actituds respectes de les altres persones

Presentar-se i respondre a una presentació; saludar, respondre a una salutació, demanar de transmetre una salutació; acomiadar-se, respondre a un acomiadament;